

2018Z11494

Vragen van het lid Leijten (SP) aan de staatssecretaris van Financiën over het bericht Tips & tricks bij een vaststellingsovereenkomst met fiscus' (ingezonden 15 juni 2018)

Vraag 1.

Kent u het artikel Tips & tricks bij een vaststellingsovereenkomst met fiscus'? 1) Wat is uw reactie daarop?

Antwoord vraag 1.

Ja. In het algemeen kan ik zeggen dat ik de mening van de schrijver deel dat vaststellingsovereenkomsten nuttig kunnen zijn voor een belastingplichtige en de Belastingdienst. Bovendien doet het mij deugd om te lezen dat belastingadviseurs wijzen op de bepalingen van het Besluit fiscaal bestuursrecht.

Vraag 2.

Klopt het dat een vaststellingsovereenkomst zowel voor bepaalde als voor onbepaalde tijd kan worden overeengekomen, zoals de auteur van het artikel stelt? Zo ja, hoe verhoudt dat zich tot de antwoorden op vragen over de 21e halfjaarsrapportage Belastingdienst, waarin u zegt dat er geen APA's of ATR's voor onbepaalde tijd zijn afgesloten? 2)

Antwoord vraag 2.

In (de voorloper van) het Besluit Fiscaal Bestuursrecht¹ is bepaald dat in elke vaststellingsovereenkomst (ook andere dan APA's en ATR's) moet worden opgenomen voor welke periode de overeenkomst geldt en dat de overeengekomen periode niet stilzwijgend kan worden verlengd. Bovendien ligt een beperking in de looptijd in het feit dat altijd moet worden opgenomen dat een vaststellingsovereenkomst vervalt indien wet- of regelgeving wijzigt dan wel de feiten en omstandigheden wijzigen. Voor APA's en ATR's geldt dat de looptijd in beginsel vier tot vijf jaar bedraagt. In het APA- en ATR-besluit is vastgelegd dat uitzonderingen mogelijk zijn, bijvoorbeeld bij langlopende contracten.² Indien de feiten en omstandigheden dit rechtvaardigen, bijvoorbeeld bij een langdurige investering waarbij ook langlopende contracten worden aangegaan, wordt soms een langere looptijd overeengekomen, bijvoorbeeld tien jaar. In die gevallen wordt in zijn algemeenheid een evaluatie halverwege die langere termijn opgenomen om te beoordelen of de feiten en omstandigheden gelijk zijn gebleven.

Vraag 3.

Klopt het dat de Belastingdienst ermee akkoord gaat om de bepaling dat de belastingplichtige dient te verklaren dat hij geen gebruik zal maken van het recht van bezwaar of beroep, niet op te nemen in een vaststellingsovereenkomst, zoals de auteur stelt? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot het Besluit Fiscaal Bestuursrecht, waarin staat dat vaststellingsovereenkomsten in ieder geval de uitdrukkelijke verklaring bevatten dat de belanghebbende ter zake van het overeengekomene geen gebruik zal maken van het recht van bezwaar of beroep?

Antwoord vraag 3.

Het beleid hieromtrent is duidelijk. In het Besluit Fiscaal Bestuursrecht is opgenomen dat een bepaling waarin de belastingplichtige verklaart geen gebruik te maken van het recht van bezwaar of beroep onderdeel uitmaakt van een vaststellingsovereenkomst. Dit blijkt ook uit de bij de brief van 23 mei 2017 bijgevoegde exemplarische voorbeeld APA's en ATR's.³ U vindt de bepaling om af te zien van bezwaar en beroep onder paragraaf 8 van elk van de voorbeelden. Ik keur het niet goed maar ik kan

¹ Besluit van 1 december 1997, nr. AFZ97/2412, thans opgenomen in het Besluit 9 mei 2017, nr. 2017-1209

² Besluit DGB 2014/3098 en Besluit DGB 2014/3099

³ Kamerstukken II 2016/17, 25 087 nr. 153

niet garanderen dat deze bepaling in 100% van de vaststellingsovereenkomsten is opgenomen. De bepaling moet worden opgenomen omdat een vaststellingsovereenkomst er toe dient beide partijen te binden. Daarom kan hetgeen overeengekomen is niet meer ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Vraag 4.

Zijn vaststellingsovereenkomsten die afwijken van het Besluit Fiscaal Bestuursrecht nietig? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord vraag 4.

Nee. Nietigheid is een civielrechtelijke begrip. Artikel 7:902 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt: Een vaststelling ter beëindiging van onzekerheid of geschil op vermogensrechtelijk gebied is ook geldig als zij in strijd mocht blijken met dwingend recht, tenzij zij tevens naar inhoud of strekking in strijd komt met de goede zeden of de openbare orde. Met andere woorden: behoudens uitzonderingen blijft de vaststellingsovereenkomst geldig wanneer er niet wordt voldaan aan de procedures zoals opgenomen in het Besluit Fiscaal Bestuursrecht.

Vraag 5.

Verdient het naar uw mening aanbeveling om de maximale looptijd van een vaststellingsovereenkomst vast te leggen in het Besluit Fiscaal Bestuursrecht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 5.

Ja, dit vind ik een goede suggestie. Ik neem dit mee in de door mij aangekondigde herziening van de rullingpraktijk. Ik kan mij voorstellen dat we voor rulings met een internationaal karakter aansluiten bij een looptijd van in principe 4 tot 5 jaar conform APA's en ATR's. Indien de aard van de transactie echter met zich meebrengt dat een andere looptijd gepast is, bijvoorbeeld vanwege een eenmalige transactie of langlopende contracten kunnen hier uitzonderingen voor worden gemaakt. Bovendien wordt de looptijd van een vaststellingsovereenkomst beperkt door het feit dat altijd moet worden opgenomen dat deze vervalt indien wet of regelgeving wijzigt dan wel de feiten en omstandigheden wijzigen.

1) <http://www.taxence.nl/fiscaal-nieuws/nieuws/uitgelicht-homepage/tips-tricks-bij-een-vaststellingsovereenkomst-met.149210.lvnkx>

2) Lijst van vragen en antwoorden over de 21e halfjaarsrapportage Belastingdienst (Kamerstuk 31 066, nr. 401)